

# Tata Város Helyi Választási Bizottsága

H-2890 Tata, Kossuth tér 1. ☎: (36) (34) 588-616 Fax: (36) (34) 587-078 E-mail: jegyzoitkarsag@tata.hu

**Szám: I/90-36/2020.**

**Tata Város Helyi Választási Bizottsága 3 egyhangú igen szavazattal a következő határozatot hozta:**

## **Tata Város Helyi Választási Bizottságának 15/2020. (IX.04.) határozata**

**Tata Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban HVB) a Szalay Ildikó magánszemély által helyi népszavazásra benyújtott,**

*„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Öreg-tó partján, a 1841. hrsz. ingatlanon ne épüljön szálloda?”*

**helyi népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.**

A határozat ellen annak közzétételét követő 15 napon belül a Győri Törvényszékhez (9021, Győr, Szent István út 6.) címzett, de Tata Város Helyi Választási Bizottságánál (2890 Tata, Kossuth tér 1.) benyújtandó felülvizsgálati kérelemmel lehet élni. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

A határozat közzétételének időpontja 2020. szeptember 4. A közzététel helye a helyben szokásos módon a Tatai Közös Önkormányzati Hivatal hirdetőtáblája, valamint a Tata Város [www.tata.hu](http://www.tata.hu) honlapja.

A bírósági felülvizsgálati kérelmet személyesen vagy levélben (2890 Tata, Kossuth tér 1), illetve olyan elektronikus dokumentumként lehet benyújtani, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhű másolatban elektronikus okirati formába alakítja.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálati kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az a jogvesztő jogorvoslati határidő lejártáig (2020. 09. 21. 16 óráig) megérkezzen a HVB-hez.

### **I n d o k o l á s**

Szalay Ildikó a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 35. § (1) bekezdés a) pontja alapján helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést szervez, és - a népszavazás kezdeményezése során a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatokról szóló 10/2016. (VI. 28.) IM rendelet 3. melléklete szerinti - aláírásgyűjtő ív mintapéldányain az alábbi helyi népszavazásra javasolt kérdést nyújtotta be a Helyi Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából.

*„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Öreg-tó partján, a Tata, 1841. hrsz. ingatlanon ne épüljön szálloda?”*

A Helyi Választási Iroda az Nsztv. 37. §-a alapján 2020. augusztus 7. napján a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozta a benyújtott kérdést, a benyújtás időpontját, valamint a szervező nevét.

A Helyi Választási Bizottság elnöke 2020. szeptember 4-re a helyi népszavazásra javasolt kérdés tárgyában a Helyi Választási Bizottság ülését összehívta.

A HVI vezetője az Nsztv. 40. § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a kérdés benyújtásától számított öt napon belül elvégezte a kezdeményezés előzetes formai vizsgálatát, és a helyi népszavazási kezdeményezés hitelesítésének tárgyául megjelölt kérdést a Bizottság elé terjesztette.

Az Alaptörvény B) cikkének (4) bekezdése szerint a nép a hatalmát választott képviselői útján, kivételesen közvetlenül gyakorolja.

A 31. cikk (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.

Az Nsztv. 32. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

Az Nsztv. (2) bekezdés kimondja, hogy „Nem lehet népszavazást tartani

- a) a költségvetésről és a zárszámadásról,
- b) a helyi adókról,
- c) a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási kérdésről,
- d) a képviselő-testület feloszlásának a kimondásáról.”

Az Nsztv. 34. § (1) bekezdése alapján „Helyi népszavazást kezdeményezhet

- a) a képviselő-testület tagjainak legalább egynegyede,
  - b) a képviselő-testület bizottsága,
  - c) az önkormányzat rendeletben meghatározott számú választópolgár, ami nem lehet kevesebb a választópolgárok tíz százalékánál, és nem lehet több a választópolgárok huszonöt százalékánál.
- (2) A képviselő-testület köteles elrendelni a helyi népszavazást, ha azt az önkormányzati rendeletében meghatározott számú választópolgár kezdeményezte.”

Az Nsztv. 35. § (1) bekezdése szerint helyi népszavazás kitézésére irányuló választópolgári kezdeményezést

- a) olyan magánszemély, aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó lehet,
- b) párt,
- c) egyéb egyesület a létesítő okiratában meghatározott céllal összefüggő kérdésben szervezhet.

Az Nsztv. 36. § (1) alapján a szervezőnek a helyi népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán az aláírásgyűjtés megkezdése előtt - a kérdés hitelesítése céljából - be kell nyújtania a helyi választási bizottsághoz.

(2) Egy aláírásgyűjtő íven egy kérdés szerepelhet.

(3) A magánszemély szervező a kérdés benyújtásakor a nevét, lakcímét és személyi azonosítóját közli a helyi választási bizottsággal. A helyi választási iroda a központi névjegyzékben ellenőrzi a szervező választójogát.

Az Nsztv. 39. § (1) bekezdése értelmében a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy a helyi népszavazásra javasolt kérdés nem tartalmazhat szemérem sértő vagy más módon megbotránkoztató kifejezést.

Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése szerint a Bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról dönt. A Bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése alapján a szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

Az Nsztv. 44. § (2) szerint az aláírásgyűjtő íven a saját kezű aláírás mellett - az aláírás hitelességének ellenőrzése céljából - fel kell tüntetni a választópolgár olvasható családi és utónevét, személyi azonosítóját, valamint anyja nevét. A választópolgár adatainak a kérdéssel azonos oldalon kell szerepelniük. E szakasz (3) bekezdése szerint az aláírásgyűjtő íven az aláírást gyűjtő személy feltüntetni nevét és személyi azonosítóját, továbbá az aláírásgyűjtő ívet az aláírásával látja el.

A helyi népszavazás aláírásgyűjtő ívének mintáját a népszavazás kezdeményezése során a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatokról szóló 10/2016. (VI. 28.) IM rendelet 3. melléklete tartalmazza.

A kérdés a jogszabály által előírt aláírásgyűjtő íven került benyújtásra.

A kérdés nem tartozik az Nsztv. szerint tiltott tárgykörökbe.

*Az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy a **helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről** törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.*

Az Nsztv. 32. § (1) bekezdése szerint *a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a **képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.***

A népszavazásnak, mint a közvetlen hatalomgyakorlás eszközének kivételes jellegéből fakadóan a népszavazáshoz való jog több feltétel együttes fennállása esetén gyakorolható: A rendeltetésszerű joggyakorlás mellett a nép csak olyan kérdésben ragadhatja magához a döntést, amely a képviselői szerv, a képviselő-testület hatáskörébe tartozik.

A Tata 1841. hrsz-ú ingatlan magántulajdonban, a Worldinvest Zrt. tulajdonában áll.

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése alapján *mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.*

Az Alaptörvény mellett nemzetközi egyezmények is deklarálják a tulajdonhoz való jogot, így az az Európai Unió Alapjogi Chartája is említi a tulajdonhoz való jogot. Kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja, azzal rendelkezzen, és azt örökül hagyja.

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése a tulajdonhoz való jog alkotmányos biztosítására vonatkozik. Az Alkotmánybíróság kezdetektől fogva különbséget tett a tulajdonjog és annak részjogosítványai alkotmányjogi megítélése között. A tulajdon feletti rendelkezési jog a tulajdonhoz való joghoz tartozó részjogosítvány, amely a tulajdon feletti döntés szabadságát foglalja magában, ebből következően *ennek a rendelkezési jognak a korlátozása is eredményezhet alkotmányértékt.* A tulajdonjog valamely elemének korlátozása azonban csak akkor jár magának a tulajdonjognak, mint alaptörvényi jognak a korlátozásával és ezáltal csak akkor alaptörvény-ellenes, *ha az nem elkerülhetetlen, kényszerítő ok nélkül történik, továbbá ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan.*

A helyi népszavazás kérdésében a hitelesítési eljárás során vizsgálni kell, hogy a korlátozás megfelelő kényszerítő ok alapján történik-e, azaz szükséges és arányos-e. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság az általa kidolgozott ún. szükségességi-arányossági teszt kapcsán kifejtette, „[a]z alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát szükséges, hogy a korlátozás megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyenek egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog tartalmának korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik, vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan” (3030/2019. (II. 13.) AB határozat, 14/2016. (VII. 18.) AB határozat, 39/2007. (VI. 20.) AB határozat, 30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171).

A tulajdonhoz való jog annyiban speciális a többi alapjoghoz képest, hogy ennek tekintetében a korlátozás alkotmányos mércéje – a jogkorlátozás alapját vizsgálva – enyhébb követelményt támaszt az alapjogok Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe foglalt szükségességi mércéjénél, mivel ez esetben elegendő a közérdek meglétét igazolni (34/2015. (XII. 9.) AB határozat, 3311/2019. (XI. 21.) AB határozat)

Arra tekintettel, hogy a kérdésből nem következik, hogy mi az a közérdek, amely miatt a képviselő-testületnek a fent kifejtettek alapján arra az Alaptörvény rendelkezéseiből kiindulva nincs lehetősége, hogy a magántulajdonnal való rendelkezést korlátozza.

A fentiek mellett arra is szükséges felhívni a figyelmet, hogy az épített környezet alakításáról és védelméről 1997. évi LXXVIII. törvény 34. § (1) bekezdése alapján ***építési tevékenység megkezdéséhez és folytatásához jogszabályban meghatározott esetekben az építésügyi hatóság eljárásának lefolytatása szükséges.*** Az építésügyi hatóság jogosult az építési tevékenység jogszerűségének ellenőrzésére. A (2) bekezdés a) pontja alapján az építésügyi hatóság építési engedélyezési eljárásokat folytat, és jogszabályban meghatározott esetben és módon építésügyi hatósági szolgáltatást nyújt. Abban a kérdésben, hogy egy magántulajdonban lévő ingatlan területén a hatályos jogszabályok alapján épülhet-e szálloda, nem a képviselő-testület jogosult dönteni, az az építésügyi hatóság hatáskörébe tartozik. A kérdés nem a hatályos jogszabályok megváltoztatására irányul, hanem jelenleg fennálló helyzetre vonatkozik.

A kérdéssel kapcsolatban felmerül a kérdésegyértelműség kérdése is, figyelemmel arra, hogy a kérdéses telek szabályozásával kapcsolatban jelenleg is szakmai vita zajlik. A választópolgároktól sem várható el, hogy egy vitatott kérdésben egyértelműen dönthessenek arról, hogy az ingatlanon épüljön vagy épülhet-e szálloda.

Arra tekintettel, hogy a kérdéssel kapcsolatban felmerül az Alaptörvényben foglalt tulajdonhoz való alapvető jog sérelme, továbbá a kérdés sérti az Nsztv. 32. § (1) bekezdésében foglaltakat, mert nem tartozik a helyi önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe. A kérdés sérti az Nsztv. 39. § (1) bekezdése szerinti választópolgári és jogalkotói egyértelműség követelményét.

A fentiek miatt a HVB a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A határozat a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban Ve.) 10.§-án, 40-41.§-án, 43-46.§-án, valamint az Nsztv. 41-42. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Nsztv. 57. §-án, valamint a Ve. 223-227. §-án, az illetékmentesség az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33.§ (2) bekezdésének 1. pontján alapul.

**Tata, 2020. szeptember 4.**



**Dr. Szalai László**  
**HVB Elnök**

